

Posudek bakalářské práce

předložené ve Fonetickém ústavu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Jméno a tituly posuzujícího vedoucího/oponenta:

posudek vedoucího/vedoucí posudek oponenta/oponentky

Autor/autorka: Diana Míková

Název práce: Výslovnost dánských vokálů u českých mluvčích dánštiny

Rok odevzdání: 2022

Odborná úroveň práce:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Členění práce:

logická struktura struktura vykazuje mírné nedostatky nelogické členění práce

Věcné chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu přiměřený počet méně podstatné četné závažné

Zvolená metoda:

původní a adekvátní vhodně zvolená nepříliš vhodná nevhodně zvolená

Výsledky:

originální původní i převzaté netriviální kompilace citované z literatury opsané

Rozsah práce:

příliš velký přiměřený tématu dostatečný nedostatečný

Použitá sekundární literatura (počet a výběr titulů):

nadprůměrná (rozsahem nebo náročností) průměrná podprůměrná nevyhovující

Způsob používání odborné literatury:

adekvátní nevyhovující podezření na plagiát

Grafická a formální úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Jazyková úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Tiskové chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet četné

Celková úroveň práce:

- vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Zadání práce:

- mimořádně náročné náročnější průměrně náročné lehčí nedostatečně náročné
 splněno splněno s drobnými výhradami splněno s většími výhradami nesplněno

Samostatnost při zpracování práce (vyplňuje jen vedoucí práce)

- nadprůměrná průměrná podprůměrná

Průběžné konzultace, dodržování termínů, připravenost (vyplňuje jen vedoucí práce)

- výborná spolupráce standardní spolupráce spolupráce s výhradami nefungující spolupráce

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky oponenta (cca 100–200 slov)

Silné stránky práce:

- Až na výjimky jasná a logická struktura textu práce.
- Práce se zdroji k dánským vokálům. Prameny se v některých aspektech liší, což autorka uvážlivě komentuje a následně zdůvodňuje svůj postup při výběru jednotek pro svůj experiment.
- Text pro nahrávání, při jehož sestavování autorka brala v úvahu různé aspekty, které by mohly ovlivnit produkci. Tyto aspekty v kap. k metodě patřičně zdůvodňuje.

Slabé stránky práce:

- Neúsporný, a tím méně přehledný formát některých částí. Zejména jde o dvě tabulky, a to přehled dánských vokálů (s. 29–34), podobně tab. s. 45–50, ve které na sebe navíc příliš strhává pozornost čtyřpísmenný kód mluvčího na úkor dalších údajů.
- Připomínku právě ke kódování mluvčích mívám u klasifikačních prací pravidelně. Pro odlišení 9 mluvčích autorka použila 4písmenný kódy. Použití jednoduššího označení ve výstupu ke zveřejnění by autorce ulehčilo práci s formulováním výpovědí, např. místo vyjádření „mluvčího s kódem ARKI“ (s. 44) by bylo možné užít např. „mluvčího M1“. Dále by jednodušší označeno snížilo čtenářovu kognitivní zátěž – u čtyřpísmenných kódů nemá čtenář příliš šanci posoudit např. to, do jaké míry se v tab. 5.1. (s. 45 a dále) mluvčí opakují.
- Na určitých místech teoretické části není zřejmé, zda jsou předkládané teze platné univerzálně, či zda se týkají dánštiny/češtiny. Např. s. 13 n. k slovnímu přízvuku, podobně s. 14.
- Údaje k i-ovým vokálům či poměru dlouhý/krátký vokál v češtině by si zasloužily citaci (s. 25)

- Připomínky mám dále k jazykové stránce. Některé prvky se v práci často opakují (přesto je však text celkově čtivý a neobsahuje delší místa, která by byla zcela nesrozumitelná nebo výrazně kostrbatá).

V textu se vyskytují

-- méně obratná vyjádření

(„Jestliže je čeština složitější na konsonantické shluky...“ s. 13, „Podle přízvuku o nás okolí usuzuje“ s. 14, „výslovnost ... odpovídá s tou dnešní“ s. 42, „Červeně označené vokály se liší s dnešní transkripcí...“ s. 42)

-- nečeský slovosled nebo slovosled neodpovídající aktuálnímu členění

(„Diftongy tvoří obvykle speciální kategorii v jazyce...“ s. 35, „české mluvčí tohoto výzkumu nevystihují tak jemnější rozdíly mezi těmito samohláskami“ s. 67)

-- opakovaně slovo „pár“ nehodící se do odborného textu („pár let“ s. 10, „pár výjimek“ s. 13, „pár informací“, s. 26 a jinde), genitiv „třech“ (s. 11)

-- na některých místech dokonce obecněčeské výrazy

(„aby pasovaly do struktur“ s. 12, „zde se mluvčí nejčastěji zasekly“ s. 68)

-- Na některých místech výklad rezignuje na přesnost a odbornost.

„Mluvčí blížíci se dánské výslovnosti nevyslovují hlásky s takovým důrazem.“ (s. 40)

-- Výraz „viz“ je v textu důsledně užíván s tečkou jako „viz.“ (s. 11 a jinde)

-- V textu by bylo vhodné upravit a sjednotit podle normy podoby příjmení autorů, pokud se jedná o ženu, a to v průběžném textu i v bibliografickém odkazu (např. s. 10, 17, 26, 29).

- Poznámky k formátování. Pro bakalářskou práci by podle mého názoru bylo vhodnější zarovnání textu na stránce do bloku, nikoli zleva. Rozhodně by na konci řádku neměly zůstat neslabičné předložky.

Obecnější poznámka. I z textu této práce je zřejmé, jak zdatně konkuruje přídavné jméno slovesné přičestí trpnému (např. „... které jsou vázány na geografickou polohu“ s. 8, „přízvučná slabika [je] umístovaná různě s. 13)

Otázky k obhajobě a náměty do diskuze:

Mohla byste prosím upřesnit, jak zněly instrukce pro mluvčí týkající se přechů a oprav a jaký byl při analýze postup v případě opakování apod.?

V teoretické části práce věnujete poměrně velký prostor vymezení termínu „přízvuk“. Bylo by možné termín „přízvuk“ podle Vašeho vymezení použít ve větě „Postřehla jsem také, že čím „více dánský“ dánština mluvčího zní, tím spíše dochází k překryvům rysů...“ (s. 40).

Je v češtině slovní přízvuk „vždy na první slabice mluvního taktu“? (s. 8).

Jak byste objasnila pojem „větňý přízvuk“? (s. 13)

Vidíte rozdíl ve vyjádření „délka slabiky“ a „trvání slabiky“? (s. 8)

Termín „přechodný jazyk“ (s. 11) (interlanguage) jste čerpala z literatury? Setkala jste se také s termínem „mezijazyk“?

K jazykové stránce:

Jaký je rozdíl mezi přívlastkem několikanásobným a postupně rozvíjejícím? Nese s sebou i významový rozdíl mezi výpověďmi? Viz názvy kap. 5.3 a 5.4.

Pro diskusi:

V diskusi na s. 68 je uvedeno jako možné vysvětlení rozptylu hodnot pro vokál [ø] to, že grafická podoba slova *kys* sváděla mluvčí k výslovnosti [y], nikoli [ø]. Do jaké míry může podle Vašeho názoru (nejen na základě bakalářské práce, ale i dosavadního studia dánštiny) ovlivnit nekorektní výslovnost dánských vokálů neznalost ortoepické normy či výslovnosti daného slova?

Práci

doporučuji nedoporučuji uznat jako bakalářskou.

Navrhuji hodnocení stupněm:

výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Místo, datum a podpis vedoucího/oponenta:

Hostivice 27. ledna 2022